

Asiantuntijakuuleminen 5.3.2024

Asia: HE 8/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Mirva Heikkilä, erikoistutkija (KT, OTM)

Aikuiskasvatustieteen keskeisiä löydöksiä

- 1. Työelämän muutokset aiheuttavat kouluttautumistarpeita aikuisena, työtä ja ammatteja vaihdellaan, ja ulkoiset ja sisäsyntyiset syyt uudelleen kouluttautumiseen risteävät
- 2. Aikuisten opiskelumahdollisuudet eivät koske vain aikuisia vaan myös nuoria: Miten määrääviä ovat elämässä kerran tehdyt valinnat?
- 3. Työntekijöiden kokemat vaateet omasta työllistettävyydestä ovat koventuneet

Seuraukset

- Tukimuotoja uudistettaessa ja erityisesti lakkautettaessa on otettava huomioon sen merkitys, että ihminen itse kokee työnsä mielekkäänä
- Uskon luominen siihen, että yhteiskunnassa pystyy vaikuttamaan omaan asemaan ja oman elämän suuntaan koko elämän ajan

Aikuiskoulutustuen tyypilliset käyttäjät

- Vaikutukset tyypillisiin aikuiskoulutustuen käyttäjiin
 - naiset
 - perheelliset
- Vaikutukset työvoimapula-aloille ja niiden koulutuspaikkoihin
 - kasvatusala
 - terveys- ja hyvinvointiala

Johtopäätökset

- Aikuiskoulutustuki keinona pidentää työuria
- Jos tuki lakkautettaisiin, epätodennäköistä, että työn laatu, teho, työssäjaksaminen ja ammatillinen hyvinvointi säilyisivät ennallaan
 - Sairauspäivärahan käyttö vain yksi indikaattori työssäjaksamisesta
- Kohdentaminen
 - matalasti koulutettuihin?
 - työvoimapula-aloille?